

↑ **KLINKERTELLIS** võib olla viimane ehk viimistluskiht krohvitud fassaadil.

← **EELPATINEERITUD** valstehnikas titaan-tsink.

” Tegelikult ehituse momendil odav lahendus osutub tavaliselt kasutuse ajal vastupidi märgatavalt kallimaks kõrgete hoolduskulude ning lühikese eluea tõttu.

Kasutatakse väga erinevaid komponente tulenevalt nende odavamast hinnast või siis lihtsalt teadmusest. Sellest tuleb ka krohvfassaadide lühike eluiga ning kena välimuse kiire kadu.

Komposiit- ja metallmaterjalid teel eramuehitusse. Uued komposiitmaterjalid leiavad kasutust peamiselt büroo- ja ühiskondlike hoonete ehitu-

sel, kuid hoolika ja fantaasiarikka kavandamisega saab neid sobitada ka väikeelamute fassaadidega, olgu selleks siis HPL-kõrgsurvelaminaat, titaantsingist, vasest ja alumiiniumist komposiitpaneelid, kus kahe õhukese metallikihi vahel 3–5 millimeetri paksune plastmassikiht või siis vaskkomposiitplaat, kus kahe vasekihi vahel roosteva metall.

Ä Tasub teada Klassikalised fassaadid

Tellis- ja looduskiviplaadidest kattega krohvfassaadid.

Krohvisüsteemide alaliik, kus tellis- või looduskiviplaadid on viimaseks ehk viimistluskihiks. See tagab kauni välimuse pikka aegadeks ning fassaadi ei ole tarvis nagu tavakrohvipinda korduvalt uuendada.

Varem kasutati teadmusest viimistluskihina ka silikaadist või keraamilisi tellisplaate, nüüdseks on nendest üldiselt loobutud vähese kestvuse ning kiiresti kaduva kauni pinna pärast. Peale klinker- ja savitellisplaadide kasutatakse viimasel ajal ka epoksiidvaigul põhinevaid fassaadisidmeid. Kuigi neid on kasutatud juba üle 20 aasta, on nende osa siiski marginaalne, tulenevalt nende lühemast kestvusest võrreldes tellisplaatide või looduskiviga. Meil on nende kasutuse põhjuseks aga natuke madalam hind.

Tellisfassaadid.

Mujal Euroopas laialdaselt levinud, Eestis viimastel aastatel väga harva kasutatud peamiselt materjali ja müüri ladumise kõrge hinna tõttu. Müüri ladumise hind oli Eestis nt buumiaastatel ca 30% kõrgem kui Saksamaal. Materjali hinda tõstab ka kõrge transpordikulu, kuna tellis on raske ja lähedal toodetava kesise valiku tõttu tuleb seda tihti tuua Saksamaalt, Hollandist või Belgiast.

Euroopas toodetavate telliste valik on väga lai, suurema-

tel tootjatel, nagu CRH-AKA, Wienerberger ja Vandersanden erinevaid värvitoone üle saja. Viimaseks suuremaks uuenduseks on Zero ehk nähtava vuu-gita laotav tellis, mis võimaldab kavandada tänapäevaseid fassaade.

Klinker- ja looduskivifassaadid.

Klinkerplaatide valik on muutunud väga mitmekesiseks, toodetakse kuni 50 cm pikkuseid ning 3 cm kõrguseid plaate, mis võimaldavad kavandada huvitavaid ja eri toonides fassaadiviimistluslahendusi.

Üks kõige vastupidavam ja huvitavama pinnaga alaliik on klinkertellis, mida kas teadmusest või hinnast lähtuvalt viimastel aastakümnetel pole Eestis peaaegu üldse kasutatud. Kuna Läänemere ümbruses sobivat savi ei leidu, tuleb neid tuua Saksamaalt.

Samuti saab huvitavaid ja kauakestvaid fassaade kavandada looduslikest kiviplaatidest. Meil kasutatakse palju Eestile omast paekivi. Samuti saab huvitavaid ja kauakestvaid ventileeritavaid fassaade kavandada keraamilistest fassaadiplaatidest ning naturaalsest kiitkivist, mis on peamiselt tumehalli tooni.

Tehiskividest ehitatakse aga väiksemõõtmelistest tsementkiudplaatidest fassaade, mille värvitoonide ning erinevate plaadipaigaldusviiside valik on väga suur.

Tänapäevaseid fassaadisüsteeme on viimastel aastatel palju kasutatud nn räästata majade ehitamisel, kus fassaadikatte pinna kestvus on eriti oluline.

Kauakestvate ehk ökonoomsete ning kaunite uuemate fassaadisüsteemide kasutamiseks on praegu Eestis veel vähe teadmisi ja kogemusi, aga olukord paraneb iga päevaga.